

СВОБОДА **SVOBODA**
Українська газета, заснована 1933 року.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.
За кожного зміну адресу платиться 10 центів.
ПЕРЕДПЛАТА: SUBSCRIPTION RATES:
На рік \$10.00 One year \$10.00
На пів року 5.25 Six months 5.25
На три місяці 2.75 Three months 2.75
За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріали.
Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НЕХАЙ КІНЕЦЬ ПОХВАЛИТЬ ДІЛО

Упродовж місяця грудня більшість наших організацій, наче ті обличчя господні, що порядкують і прикрашають хату в очікуванні гостей, — приготувалися до зустрічі Нового Року, тим, що відбувають свої річні збори, підсумовують проведenu працю, вибирають нові управи та складають нові плани. Це, зокрема, відноситься до Відділів Українського Народного Союзу, про що свідчать хоч би численні оголошення про річні збори, друковані в "Свободі", органи УНС. Так передбачає статут, і тому до речі буде віддати цим річним зборам Відділів УНС окрему увагу.

Відділи УНС, згідно з статутом, відбувають кожного місяця свої збори, отже нічого дивного немає в тому, що ці збори дещо "буденніші", як буденні і всі, що часто повторюються. Проте, річні збори відбуваються тільки раз на рік і мають у своїй програмі не тільки підсумки цілої роботи, її перевірку і плани на майбутнє, але й таку переважну в житті наших організацій справу, як вибір нової управи, нового проводу. Тим то головною вимогою, крім того, щоб вони відбулися, є необхідність участі в них якнайбільшої кількості членів. Участь у зборах своїх організацій є обов'язком кожного її члена, зокрема за такої обов'язок треба вважати участь у річних зборах. Принцип, що кожен рішення, винесене без нас, може бути скероване проти нас, добре знали піонери країни, які прийняли засаду, що без відповідного заступництва не платиться податку (що так само відноситься до репрізантейшн).

Чергова важлива справа — це звіти і їх обговорення. Упродовж цього року, що вже добігає до кінця, УНСОю, як і всі інші, проявилася велика діяльність в організаційній, культурній і взагалі громадсько-суспільній праці. Чи і наскільки Ваш Відділ взяв участь у цій активності? Очевидно, що в першу чергу треба обговорити і перевірити участь Відділу в організаційній кампанії, бо це було наше головне завдання в цьому, передвоєнному році. В цьому відношенні повинні похвалити своїми успіхами однакові, як Управу Відділу, так і всі його члени, бо всі вони були зобов'язані до участі в цій кампанії. За той короткий час, що ще лишився до кінця року, кожний Відділ має можливість поліпшити свої успіхи в цьому організаційному змаганні і подбати, щоб у кінцевих підсумках, які будуть проголошені в січневому виданні "Трибуни УНС", він став людиною не першим, то й не останнім.

Вибір нової управи — це центральна справа річних зборів, бо ж від цього великою мірою залежить дальша праця Відділу. Бути членом управи Відділу — це рівночасно привілей і збільшений обов'язок, а тим самим і більша честь для кожного члена Відділу. На цей привілей і цю почесність заступають у першу чергу ті члени, які проявили відповідну активність і можуть вважатися відповідними успіхами. Побудова УНСОю, це наче вежа, у якій може ступати вгору кожний член, від членства починаючи, а на головному вершині уряди кінчаючи. Але кожний ступінь у тій вежі він мусять сам собі поставити своєю індивідуальністю, своїм характером і, в першу чергу, своєю працею та її результатами.

Тепершні річні збори кожного Відділу попереджають ті збори, на яких уже вибираються делегати на чергову, 24-ту щорічну конвенцію, що має відбутися в кінці травня 1958-го року в Клівленді. Хто ж з нас не хотів би бути на тій конвенції, хто не хотів би мати тієї почесності, щоб впродовж тижня бути учасником найвищого і найбільш рішального зібрання американських українців? На найближчих річних зборах кожний член Відділу матиме добру нагоду довести, чим і як він на це майбутню почесність заслуговує, і приготувати свій вибір той, як на це прийде час.

В загальному цього коментаря подано давно правду, що кінець діло похвалити. Річні збори Відділів УНСОю повинні бути похваленим завершенням їхньої цілої річної праці. До тієї кімнати похвали причисляється також і традиційні для Відділів УНС пожертви на добрі цілі. В таких пожертвах треба пам'ятати про свою церкву і громаду, треба пам'ятати про наш центральний репрезентативний УНК і ЗУАДК.

Саме у зв'язку з цим кінець-похвальним ділом хочемо поінформувати Відділи УНС також їхню власну "дитину", журнал "Веселки", що його видає УНС для нашої дітвори, на наш майбутнього. Саме в цьому місяці припадає свято св. Миколая, опісля Різдва, під час яких обдаровуємо наших дітей. Нашою почесністю на "Веселку" дамо їм найкращий подарунок, бо — подарунок для їхньої душі, їхньої свідомості і їхнього характеру. Відділи УНСОю повинні очолювати списки громадян, які своїми жертвами на фонд "Веселки" докладають своє розуміння цієї важливої справи.

СИЛА ЧИ СЛАБІСТЬ

Минулотижнева дискусія між державним секретарем Джаном Фостером Доллесом і демократичним сенатором Диком Фулбрайтом на тему елементів сили і слабкості в політиці Совєтського Союзу була дуже характерним і цікавим виявом розбіжностей і непогодженостей, що існують у поглядах керівних американських чинників на актуальну політику З'єднених Держав у відношенні до СРСР. Разом із цим ця дискусія була показником основних різниць між республіканським урядом і демократичною більшістю в Конгресі в оцінці совєтської політики і совєтської сили.

Дискусія почалася під час конференції Президента з провідниками Республіканської і Демократичної партій, які відбулися у вівторок 3-го грудня в Білому Домі і на якій Дікан Фостер Доллес дав огляд і оцінку актуальної совєтської політики. В основному думки Доллеса, висловлені ним в цьому огляді зводилися до того, що було б помилкою брати до уваги тільки совєтську мілітарну і технологічну силу, зокрема успіхи в розвитку далекосяжних ракет і штучних супутників Землі. Сила Совєтського Союзу є одностронньою. Своєю успішністю Совєти коштом обмеження свободи думки і ініціативи загальної підсовєтської населення і коштом його добробуту. Ці досягнення були можливі лише тому, що, заперечуючи різні ділянки господарського, культурного і побутового життя, Совєти сконцентрували свою увагу головним чином на деяких мілітарно-індустріальних ділянках, зокрема на важкій індустрії, і то в достатньо обмеженому засягу. Недостаток продуктів щоденного вжитку, поновлення свободи думки та ініціативи громадян і, у зв'язку із цим, все більш труднощі з інтелектуальними колами, резистенція із здійсненням п'ятирічного плану — все це свідчить, на думку Доллеса, не про силу, але про слабкість совєтського режиму, який, в даній ситуації, примушений добавляється зовнішніх успіхів, як, наприклад, випуск штучних супутників Землі, або починаючи зовнішньо-політичні авантюри, як, наприклад, справа в Туреччині, щоб рекompенсувати в очах самого совєтського громадянства своє внутрішнє відсталість і слабкість. Свій погляд Доллес закінчив висновком, що З'єднані Держави Америки мусять залишатися готовими і сильними мілітарно та економічно, щоб примусити Москву зрештешувати її зовнішньо-політичні авантюри і звернути свою увагу на розв'язування труднощів і на задоволення потреб та вимог свого населення.

Проти висловленої Доллесом оцінки сили Совєтського Союзу виступив на згаданий конференції дуже рішуче демократичний сенатор Дік Фулбрайт, голова сенатської комісії і валютної комісії, заступник голови об'єднаної конгресової економічної комісії та член сенатської комісії для закордонних справ. Він заперечив правильність висновків Доллеса, заявляючи, що на його дум-

ку, Совєти добилися деяких успіхів тим, що, обмеживши продукцію товарів щоденного вжитку, сконцентрували всі свої зусилля на конструюванні далекосяжних ракет і штучних супутників Землі. Згідно з кінцевими висновками Фулбрайта, висловленими під час конференції Президента з провідниками обох партій, така, досить оптимістична оцінка сили Совєтського Союзу, як її дав Доллес, може некорисно вплинути на планування і здійснення американської програми протидії загрозливій експансії й "вентурній агресії".

Не зміг переконати Доллеса Фулбрайт у правильності своєї оцінки і під час окремої розмови з ним, що відбулася в біорі державного секретаря на другий день після конференції в Білому Домі. Відбувши цю розмову, Фулбрайт заявив журналістам, що він залишається при своїй оцінці совєтської загрози. Вона — на його думку — є такою актуальною і серйозною, що сконцентрувавши всю свою енергію на ракетах і інших сучасній зброї, Совєти збільшили свою силу і разом з тим збільшилися совєтська загроза для вільного світу. Небезпечно є заповнювати себе думкою, що ця совєтська сила є слабкою. Символом совєтської сили й поступу в економічній і науковій ділянках є їхні "спутники". З'єднані Держави Америки мусять докласти куди більших зусиль для протидії загрозливій експансії, як їх робить під сучасну пору адміністрація Айсенгавера. Зокрема, Фулбрайт скритикував при цьому нагоди здійснення урядом програми закордонної допомоги. Згідно з його інформацією, уряд не тільки не вичерпав призначених Конгресом на цю допомогу фондів, але й їх дуже зменшив, в той час, як існує дуже некуца потреба збільшити цю допомогу.

В загальному контроверсія між Доллесом і Фулбрайтом залишилася невирішеною, і вона й надалі є показником тих різниць у підході до совєтської проблеми, що існують в оцінці цієї проблеми, висловлюваної представниками уряду, з одного, і репрезентантами демократичної більшості в Конгресі — з другого боку. Все ж такі треба ствердити, що існують на совєтській загрози є очевидним і для одних і для других.

ОЙ, НЕ СІЯТЕСЬ, СІНІ!

Ой, не сіятеся, сніги,
Ой, не сіятеся, сніги,
Не губити ви останньої сили,
Гріє далека земля,
Усмішка весни,
Пробіраються проліски й трави.
Не зливають вам нікого,
Холодні сніги,
А розтопить нас сонце блискавче,
І нечужий сміх
Залюта накрути,
Як тітати ви будете з кручі.
Ой, не сіятеся, сніги,
Ой, не сіятеся, сніги,
Згнітьте в темній безодні навіки!
Хоч і пізно, та все ж
Дождемося весни,
Світа кої, і світа, і вітри.
О. ОЛЕСЬ.

ТРУДНОЩІ З'ІЗДУ НАТО

Забобоні люди вірять, що "лихо не ходить однимцем". За біблійним переказом — сто років зради нещастя нависало старовинний Єгипет, після чого сім років плавав він у достатку. На цю "серійність" нагадують події останніх місяців-тижнів, що раз-у-раз вдаряють по західному світі. Вони збігаються серйозно, невідчужливо, прихрип до З'єднених Держав. Але в даному випадку не маємо на увазі совєтсько-американського суперництва в ділянках технології і зброєзнавства. Іде про ті події, які, замість сприяти підготовці до з'їзду НАТО "на вершинах", що має відбутися 16-го грудня в н. р. надзвичайно й ускладнили й утруднили.

Головною ціллю цього з'їзду 15-ох голів урядів та їхніх міністрів закордонних, військових і фінансових справ було відразу, під час прийняття цього рішення, прийняти за основу і англіїським прем'єром Меммілленом, скріпленням єдності західного світу в усіх можливих напрямках, щоб з більшим успіхом протиставитися в протесті політичній і військовій силі Совєт. Здавалося, що тривалий позитивний розвиток успіхів допоможуть підвищити розбіжності між західними альянтами. У цьому переконанні всі без винятку члени НАТО привітали ідею з'їзду. Тим часом несподівано загрозливі дії з боку організації НАТО: французько-арабський спір за Алжир та англійсько-грецький за Кипр.

Внаслідок того, що сутини французького війська з алжирськими партизанами перенеслися в прикордонну смугу Тунісії, ця остання подала енергійні запитання до зброєю для своєї молоді мілітарної 5-тисячної армії, яка не мала ні крісів, ні набоїв, не кажучи вже про іншу зброю та військове устаткування. Завданням добрим зв'язком, що їх має турбувати президент Габі Бургуй, в західних столицях, і запитанням пораз найбільшою невдоволенням Вашингтону з недовдоволенням Франції в Алжирі, ЗДА і Англія вилетіли до Тунісії величезні транспортні зброї. Це викликало бурю протестів у Франції, яка побоюється, щоб ця американська й англійська зброя не дісталася в руки алжирських партизанів і не була використана проти Франції. Але розмови, що їх через тіждень після цієї події французький міністр закордонних справ Християн Піно переніс у Вашингтон, які наради в Парижі англійського прем'єра Геролда Мемміллена з французькими державними мужиками, не змогли заспокоїти Францію до такої міри, щоб вона перестала побоюватися подібної — за французькою термінологією — "непопулярності" з боку Англії і ЗДА. Звідси вийшла французька теза, яка має прийняти обидва керівники НАТО: щоб ні один член цього політично-військового союзу не діяв проти інтересів будь-якого іншого члена. Але з цим питанням в'яжеться сумнів: як має передуватися така консультація між членами НАТО для узгодження їхньої політики в усіх справах, — чи це взагалі можливо і

чи це не буде зв'язане з коженістю резигнувати з суверенного права вирішувати різні справи незалежними діями держав НАТО? У даному випадку позиція Франції слабка не тільки з морального боку, як демократичної держави з традицією Великої революції, яка, проте, відмовлялася права самовизначення 10 мільйонам населення Алжиру (з того числа 9-ом мільйонам арабів). Безпосередній прогріх Франції супроти НАТО той, що: 1. вона послала збройні сили західно-європейського континенту на коло 400,000 вояків, перекинувши їх до Північної Африки і 2. що вона підтримала економічно власну державу, витрачаючи на алжирську війну кругло по 1 мільйон доларів річно та спричиняючи заможним країнам НАТО новий клімат.

Друга подія, яка, заповідаючи з'їзд НАТО, не бралася під увагу, це — прихід в той самий час під наради Політичної комісії та Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй правни Кипру. Подібно, як Алжир, кругло два роки Кипр є ареною змагання англійської військово-політичної адміністрації з автономним революційним рухом. В даному випадку Англія зайняла в гострий конфлікт із своїм союзником Грецією, яка йде з'їзду. Тим часом несподівано загрозливі дії з боку організації НАТО: французько-арабський спір за Алжир та англійсько-грецький за Кипр.

Внаслідок того, що сутини французького війська з алжирськими партизанами перенеслися в прикордонну смугу Тунісії, ця остання подала енергійні запитання до зброєю для своєї молоді мілітарної 5-тисячної армії, яка не мала ні крісів, ні набоїв, не кажучи вже про іншу зброю та військове устаткування. Завданням добрим зв'язком, що їх має турбувати президент Габі Бургуй, в західних столицях, і запитанням пораз найбільшою невдоволенням Вашингтону з недовдоволенням Франції в Алжирі, ЗДА і Англія вилетіли до Тунісії величезні транспортні зброї. Це викликало бурю протестів у Франції, яка побоюється, щоб ця американська й англійська зброя не дісталася в руки алжирських партизанів і не була використана проти Франції. Але розмови, що їх через тіждень після цієї події французький міністр закордонних справ Християн Піно переніс у Вашингтон, які наради в Парижі англійського прем'єра Геролда Мемміллена з французькими державними мужиками, не змогли заспокоїти Францію до такої міри, щоб вона перестала побоюватися подібної — за французькою термінологією — "непопулярності" з боку Англії і ЗДА. Звідси вийшла французька теза, яка має прийняти обидва керівники НАТО: щоб ні один член цього політично-військового союзу не діяв проти інтересів будь-якого іншого члена. Але з цим питанням в'яжеться сумнів: як має передуватися така консультація між членами НАТО для узгодження їхньої політики в усіх справах, — чи це взагалі можливо і

Невдача західної (бо не тільки американської, але й англійсько-французької) політики на Середньому Сході, яка допустила, щоб Совєти твердою ногою стали в Сирії і Єгипті, поставила рубя проблему економічної допомоги малорозвиненим країнам. Бо ж наочно виявилось (та ще й на прикладі таких країн, як Афганістан, Індонезія, Лаос, Камбоджа, а то й цілком недавно прозахідний Цейлон), що мільйони впакових туди доларів не придбали Заходів приватців у цих країнах. Знаючи, спосіб, як давано цю допомогу, був помилковий. Звідси — німецький та італійський проєкти зосередити в НАТО не тільки науково-технічні дослідження зброї (створення "центрального арсеналу" й розподіл зброї за розлогою країною в стратегічному плані), але й технічно-фінансову допомогу відсталішим країнам. Іншими словами — це питання нового центрального фонду з яким, проте, в'яжеться сумнів, як такий центральний фонд НАТО примирити з суверенною зовнішньо-фінансовою політикою окремих держав. Але й питання "центрального арсеналу" та розподілу зброї — дуже складне. Наприклад,

3 наших буднів

ПРО СВІТЛА ВЕЛИКОГО МІСТА

Минулої неділі із дилемми з другим Миколою на літературній збірці, або на т. зв. "гастролі", ген. аж під Канаду. Зустрігли нас там, як султанів з королів, називали "вишнізми" і "амбасадорами національної культури", які виконують важливу соборницьку місію — засинають "тонкими гумористичними мистецтва" різку зброю.

Друг Микола аж просьвищався від зворушення. — Отак, живеш, сказав, у Нью Йорку і ні зорта не знаєш, аж мусять поїхати на провінцію, щоб довести, що ти — геній.

Місто, яке ми відвідали, проживало собі в тишій зачепаній осені і сумірних своїх вулицях. Час до часу відбувається якась академія з вечірньої і знову царствує блаженний спокій. А місцева духова еліта мріє з'їзти за тим, щоб зогляз у році, під час вакацій, чирватися з провінційних буднів та відвідати омріяний, далекий, неосяжний Нью Йорк!

— Ах, як ми вам завидимо! — скрикнула драматичним голосом одна добродішка. Нью Йорк!.. Благодій!.. Світла Великого Міста!.. Метрополітська опера,

хоч члени НАТО не піддаються шантажній збоні Москви, все ж не всі вони захоплені перспективою, що на їх території з'являється склади атомових бомб і бази для зстрелювання далекосяжних ракет з атомовими стрільцями. Доходять же проблеми як званих конвенціональних родів зброї; повільний темп, яким Західна Німеччина тавить 10 призначених їй днів; претенсії 3-х західних великодержав до Німеччини щодо оплати коштів утримання на її території західно-американських гарнізонів; претензії для Франції, але дуже коштовна, справа достатньої продукції атомової зброї; обмін всіми відомостями з ділянками технології і виотої військових бюджетів, "корочуваних в деяких країнах на власну руку з мотвию бюджетових ошадностей (Англія).

Ось чому до Вашингтону приїждили у цих справах в останніх тижнях міністри закордонних справ Англії, Франції, Західної Німеччини і Італії та генеральний секретар НАТО. Ось чому від початку цього тижня перебуває в Західній Європі секретар оборони ЗДА Ніл МакЕлрой, що його сильну індивідуальність стверджують американські й західно-європейські часописи. Ось чому заповідають, що центральну роль на з'їзді НАТО гратимуть Айсенгавер і Аденаур, як люди, що мають найбільший дар стягувати до спільного знаменника суперечні думки, виконувати компроміси та погоджувати суперечки. Державницький розум усіх без винятку прем'єрів і міністрів 15-ох держав НАТО та їхня свідомість совєтської небезпеки допоможуть цьому ділу.

Ось чому до Вашингтону приїждили у цих справах в останніх тижнях міністри закордонних справ Англії, Франції, Західної Німеччини і Італії та генеральний секретар НАТО. Ось чому від початку цього тижня перебуває в Західній Європі секретар оборони ЗДА Ніл МакЕлрой, що його сильну індивідуальність стверджують американські й західно-європейські часописи. Ось чому заповідають, що центральну роль на з'їзді НАТО гратимуть Айсенгавер і Аденаур, як люди, що мають найбільший дар стягувати до спільного знаменника суперечні думки, виконувати компроміси та погоджувати суперечки. Державницький розум усіх без винятку прем'єрів і міністрів 15-ох держав НАТО та їхня свідомість совєтської небезпеки допоможуть цьому ділу.

Ось чому до Вашингтону приїждили у цих справах в останніх тижнях міністри закордонних справ Англії, Франції, Західної Німеччини і Італії та генеральний секретар НАТО. Ось чому від початку цього тижня перебуває в Західній Європі секретар оборони ЗДА Ніл МакЕлрой, що його сильну індивідуальність стверджують американські й західно-європейські часописи. Ось чому заповідають, що центральну роль на з'їзді НАТО гратимуть Айсенгавер і Аденаур, як люди, що мають найбільший дар стягувати до спільного знаменника суперечні думки, виконувати компроміси та погоджувати суперечки. Державницький розум усіх без винятку прем'єрів і міністрів 15-ох держав НАТО та їхня свідомість совєтської небезпеки допоможуть цьому ділу.

Ось чому до Вашингтону приїждили у цих справах в останніх тижнях міністри закордонних справ Англії, Франції, Західної Німеччини і Італії та генеральний секретар НАТО. Ось чому від початку цього тижня перебуває в Західній Європі секретар оборони ЗДА Ніл МакЕлрой, що його сильну індивідуальність стверджують американські й західно-європейські часописи. Ось чому заповідають, що центральну роль на з'їзді НАТО гратимуть Айсенгавер і Аденаур, як люди, що мають найбільший дар стягувати до спільного знаменника суперечні думки, виконувати компроміси та погоджувати суперечки. Державницький розум усіх без винятку прем'єрів і міністрів 15-ох держав НАТО та їхня свідомість совєтської небезпеки допоможуть цьому ділу.

театри, балет, галерії образів, виступи світової слави олімпіади, диригентів! Це досить такти в казці, ніби мить!

— Ми лише з оголошенням третій сторінці "Свободи" довідуюсь, як бурливо кипить у вас культурно-мистецьке життя! — зізнала друга особа. — Знаємо, що була у вас виставка скульптур Арсінгеса, що співаць Міро Скала-Старички і жана Майор з Бразилії, а щой у вас співав хор "Кобзар" з Філадельфії. А скажіть, будь ласка, що це таке "Музичний Котейло"?

— Так, справді! Що це таке?.. Може будуть подати під час концерту котейли, як на американському весіллі?

— А хто такий музичний котейло того "Котейло", пан Гумешний? Може це головні Докі Гумешної?.. Ажже вона, здається, незаміжня?

— А скажіть, де саме перебуває зараз Докі Гумешної, в Європі чи в Америці? Бо я гитала в газеті, що вона написала нову й цікаву книгу з життя Європи?..

Ми з другим Миколою задали пояснення, інформації, спростували деякі шкідливі уявлення наших читачів створеної, зог і деякі справи дипломатично промовляли їм, радіючи, не хотіли загінати їх. Не сказали ми їм, огоршеними світлами великого міста, напаям, що в цьому ж таки Нью Йорку живуть наші люди по вісім і десять років, а ще досі не знають, де стоїть ця слава Метрополітська опера! І будуть вони жити, дай їм, Боже, зорок і ще з кількох десяти років, а їхня дога ніколи не поступить до театру на Бродвею, на балет же до якоїсь галерії образів!..

Не сказали ми їм того, що на контраст наших соціалістичних порожніх кірсел на залі аж кригав своєму пусткою, що на доповідях і лекціях в НТШ і УВАН шановні доповідачі рад і щасливі, коли побачуть перед собою зог п'ятероштеро слухачів!..

І, накінче, не сказали ми їм того, як то добре відділяється зог на один день від шуму - гамору і світел великого міста, забути про всі імпрези, доповіді, концерти, академії і подихати зог кілька годин спокою, тишиною і настроями "привітний", в колі щирих, приязних тобі людей!

Ікер.

ПАМ'ЯТІ К. Л. ЛУС ДОМАГІТЬСЯ СКАСУВАННЯ ПРОТЕКЦІЙНИХ МІТНІ ТАРИФІВ

Нью Йорк. — Колишня амбасадорка до Італії пані Клер Лус промовляла на зборах Комітету для підтримки закордонної торгівлі в готелі "Валдорф-Асторія" і домагалася, щоб ЗДА якнайшвидше звільнювали свої протекційні митні тарифи, бо не можна розв'язати конфлікту між вільними державами й комуністичним блоком при допомозі самої війни, якщо перед тим не буде тісної співпраці між ЗДА та їх союзниками в політичній та економічній ділянках. "Мусимо в короткому часі дати доказ, що хочемо співпрацювати з нашими світовими сусідами в економічній ділянці, а не тільки в військовій", — казала пані Лус. Колишня амбасадорка домагалася скасування Тарифової комісії, продовження в Конгресі закону про взаємну торгівлю з закордоном; ЗДА повинні стати членом Організації Торговельної Співпраці і забути про всякі торговельні привілеї, з яких давніше можна було користатися. На цих зборах пані Лус дістала нагороду імені Корделла Голла, яку признав їй Комітет для підтримки закордонної торгівлі і яку передав їй почесний член цього комітету республіканський сенатор Джейкоб К. Джевітс.

Книжка в часописі — важливіші в домі культурні люди.

жких успіхів замість творчості й радости з власного успіху...

Володимир Янів

РЕІНКАРНАЦІЯ МУРІВ

Потворські враження з Італії

(1)

В Енциклопедії Українознавства знаходимо в статті В. Січинського про архітектуру в Україні таке знаменне місце: "На всьому просторі Європи найбільша кількість і то найцінніших зразків дерев'яного будівництва збереглося на Україні. Уже в найстаріші часи українці відзначали великою майстерністю в обробленні дерева, тому в будівництві виробилися оригінальні мистецькі форми і технічні зразки". А потім у тому ж стилі масою дещо уточнення, які ще більше підкреслюють захоплення дерев'яним будівництвом, як от, наприклад: "До найвищих досягнень української архітектури належать п'ятирубні (хрещаті) церкви з під'їзми бами, що своєю оригінальністю не мають подібних". І були в нашому минулому орди й навали, як правда й те, що Україна, як перехрестя шляхів на грані світів, виправдувала аллегорію про чайку з виведеними часятами при битій дорозі. Горіли в пожежах бурхливих епох історії наші пам'ятники, а з розметеного попелу не воскресне слава! Але й тут приходимо до істотного: чи саме тому не зуміли ми успішно протиставитися навалам, що наші твердині були з дерева, а не з каменів?

Питання матеріалу й людини... Перший раз насувалося воно мені з упертою неохоче, коли довелося поїхати до Італії, навіть не саму Італію, а відвідали в філімовій стрічці. Післямисний фільм відтворював тривожний кошмар бойу в гірському селі, як у сполохі люди, під безжальним режисером, збігали у сумері, очинивши вечора стрімкою, старанно вирубаною дорогою, задушеною хати й майже повнотучні життя. Стукіт голівних чобіт об ховані каміні вулиць під-

були в нашому минулому орди й навали, як правда й те, що Україна, як перехрестя шляхів на грані світів, виправдувала аллегорію про чайку з виведеними часятами при битій дорозі. Горіли в пожежах бурхливих епох історії наші пам'ятники, а з розметеного попелу не воскресне слава! Але й тут приходимо до істотного: чи саме тому не зуміли ми успішно протиставитися навалам, що наші твердині були з дерева, а не з каменів?

Питання матеріалу й людини... Перший раз насувалося воно мені з упертою неохоче, коли довелося поїхати до Італії, навіть не саму Італію, а відвідали в філімовій стрічці. Післямисний фільм відтворював тривожний кошмар бойу в гірському селі, як у сполохі люди, під безжальним режисером, збігали у сумері, очинивши вечора стрімкою, старанно вирубаною дорогою, задушеною хати й майже повнотучні життя. Стукіт голівних чобіт об ховані каміні вулиць під-

рі-між собою, а самі малювальничі вулички з кам'янисто-барвними оселинами у кольоровій упряжці чиз розмалюваними мініатюрними возами загальною тунелі, через які не переїде ніяке авто. Коротко: в терасових містах часто важко відірвати кам'янистий будівельний матеріал хатин від скель, з яких, зрештешу, й постали ці гірські "ластівчані гнізда", що не ретривали століття.

Це, зокрема, впадало у вічі, коли потяг в'їхав серед гірських хребтів, коли стіжки горіли раз-у-раз закінчувалися пірамідами міст чи сіл, ідеально в колоріті й матеріалі згармонізованих з одностороннім краєвидом. Задимлені комини чи гострі вежі, наче шпичі, збільшують враження недовіри й гордої самотності. І кожне таке село чи місто стає природною фортецею у своїй гірській мімікрії.

У терасових містах навіть такі, що розгорділи сусідів, ніби, з каміні, і просто дивувало, що власникам не шкода було з каміння землі, які їм під управу за-

лишля скупя гірська природа, так багато місця віддавали на відгороджування своєї власності. А може їхня розтриваність виправдана?.. І, як порівняння, знову приходило на думку український дерев'яний тин, який має свідчити про індивідуалізм української влади, і якого, як твердить порівняльна етнологія, даремно шукати у наших східних сусідів з колективістичним світоглядом. Так що ж! — дерев'яний тин у дбайливому хазяїна викликає вправді естетичне враження, зокрема, якщо він сполучається з зеленим садом чи зливастеся з живоплотом. Але дерево скоро гниє, тин — навіть новий — легко виверне вихор, і в передчутті безконечних спорів за межу домовити хазяїна заздалегідь "опанцірюють", а влада їх стає схильною до підзорливості й пильної агресивності. Якщо наші тини були б триваліші, якщо були б вони з каменів, а не з колів, то, хочеться вірити, що менше було б спорів

Айзенгавер найменував 10-членну Комісію для відзначення 100-річчя Громадянської війни

Вашингтон. Президент Айзенгавер найменував 10-членну Комісію для відзначення 100-річчя Громадянської війни. До цієї комісії належать в більшості особи з невідомими стейтс. До комісії належать історик Громадянської війни Брюс Каттон, генерал Уліссес С. Грант, третій, правник команданта збройних сил Унії і три історики-професори, а також промисловці, представники радіо та кімля політиків. До цієї комісії мають ще належати по 4 представники Сенату і Палати Репрезентантів, два представники департаменту оборони і бібліотекар Конгресу. До неї за урядом входять: Президент, віце-президент і спікер Палати Репрезентантів. Комісія має випрацювати програму відзначення 100-річчя Громадянської війни.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

Мс. KEESPORT, Pa. — Управління 132 Вільяма, Запарозька Сіті, повідомляє членів, що збори відбудуться в неділю, 15-го грудня 1957 р., в церковній залі, заради по Службі Божій. На порядку: вибір Управи на 1958 рік. — Д. Смерка, секретар.

ОРГАНІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ, Відділ 70 в НЮАРКУ, П. Дж.

— влаштовує —
ТРАДИЦІЙНИЙ ОДВІВСЬКИЙ ЯРМАРОК
в НЕДІЛЮ, дня 15-го ГРУДНЯ 1957 р.
о год. 3:30 по полудні
в домі 0614 — 9 Belmont Ave., NEWARK, N. J.

В ПРОГРАМІ:
15 років тому — мгр. Т. В. ВОПЧУК.
Кітський поділ з перспектив 15 років — ред. Я. ГАПВАС.
Письменник, гуморист — Микола ПОНЕДІЛОК.
Фортепианне соло — Юрій КОРДУБА.

ДО МАСОВОЇ УЧАСТІ ГРОМАДЯНСТВА — ПРОСИТЬ
Управління 70 Вільяма ОДВУ

Кружок Приятелів Пласту в НЮАРКУ

— влаштовує —
дня 15-го ЛЮТОГО 1958 року
о год. 8-й вечора
в залі УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕНТРАЛИ — при William St.
Традиційні ВЕЧЕРНИЦІ
БУФЕТ у заряді ВПАНЬ. © Оркестра В. ГІРНИКА.

2-ий Відділ ООЧСУ й Осередок СУМА в НЮАРКУ

— влаштовує —
Традиційний МАЛАНЧИН ВЕЧІР (ЗУСТРІЧ НОВОГО РОКУ)
в СУБОТУ, 11-го СІЧНЯ 1958 р.
у великих залах ЛЕНОКС ГОЛД
(232-234 E. — 2-га вулиця, між Ave. "B" і "C"),
на якій запрошують
УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО НЮАРКУ
І ОКОЛИЦЬ!
Подробиці в наступних оголошеннях.
КОМІТЕТ

НЮ ГЕЙВЕН, Конн. і ОКОЛИЦЯ!

Традиційний МАЛАНЧИН ВЕЧІР
який кожного року влаштовує
Т-во РІДНА ШКОЛА в НЮ ГЕЙВЕНІ,
— відбудеться —
в суботу, дня 11-го СІЧНЯ 1958 р.
СЛІДКУЙТЕ ЗА ДАЛЬШИМИ ПОДРІБНИМИ
ОГОЛОШЕННЯМИ!
Управління Т-ВА РІДНА ШКОЛА

СПІЛКА ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ

Друге Віче СВУ
відкриття
ПЕРШЕ ЗАСІДАННЯ ПРЕЗИДІА ВІЧА
відбудеться
в СУБОТУ, 14-го ГРУДНЯ 1957 р.
о год. 3-й по полудні
в Українській Централі — 180 William St., NEWARK, N. J.
ВСТУП ПО ЗАПРОШЕННЯМ
Програма:
1. Реєстрація. — 2. Відкриття. — 3. Благословення праці.
4. Покликання Президія та Комісії. — 5. Прийняття.
6. Вступне слово голови СВУ. — 7. Доповідь. — СВУ та український національний фронт. — 8. Запити, виступи.
9. Звіт голови СВУ. — 10. Дискусія. — 11. Удільнення абсолютної уступателі Г. Управління СВУ. 12. Закриття першого засідання.
За Президію Віча СВУ
голова — Ярмо

НАЙКРАЩИЙ ДАРУНОК НА СВЯТА

для БАТЬКА, СІННА, ПРИЯТЕЛІВ
виберете в
DUNLEY HAT SHOP
14 Saint Mark's Place NEW YORK CITY
(ст. 8 вул., між 2-3 Експресів).
МАС НА СВАТІ! Великий вибір обличчя і зморожених КАПЕЛЮХІВ від \$4.95 та більше.
Масо також великий вибір ФІЛЬЦОВИХ ВЕЛЮРОВИХ КАПЕЛЮХІВ найкращої якості
в різних кольорах і найновіших фасонах власного виробу та відомої марки капелюхів
KNOX.
Кожний капелюх гарантований. — Купувати у нас капелюх чистого фабричного методу.
Пригадуємо, що у нашому відділі ЧОЛОВІЧОЇ ГАЛЯНТЕРІ першої якості різноманітні
СОРОЧКИ, знамениті марки "JAYSON" Бел сорочки гарантовані в праці. У великому
виборі також: ДОЩЕВІШКИ, ПАРАСОЛИ, ІМПОРТОВАНІ СВЕТЕРИ, КРАВАТКИ,
СКАРПЕТКИ, ПАСКИ, ШАЛИКИ і інші зимові речі.
Просимо зайти і переконалися про високу якість матеріалу та низьку фабричну ціну.
— ГОВОРІМО ПО-УКРАЇНСЬКИ.
Отворено щоденно до год. 8-й веч. — в суботу до 10-й веч.

Літак ізраїльської державної цивільної компанії англійської продукції перелетів з Нью-Йорку до Лондону за 8 годин і 3 хвилини, побивши попередній рекорд американського літака 8 годин і 26 хвилини. Однак пілот Том Джонс, який керував літаком, переможцем, заявив, що можна той шлях зробити за 7 1/2 годин. Він летів з швидкістю 430 миль на годину.

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тим самим і співласниками 20-ти мільйонного майна організації!

REAL ESTATE

Будинки на продаж у Брукліні, біля Бруклін Музею
8 год. — \$17,000, готівки — \$5,000;
16 год. — \$45,000, готівки — \$8,000;
3 родин., одна крамниця — \$15,000, готівки — 5,000.
Будинки в доброму стані. Домові дають добрий дохід.
RADKI REALTY CORP.
Tel.: PResident 3-6221

FARMS FOR SALE

ДВА ДОБРІ КУПИ
2-пов. 8-ми. дім, лазничка, піч, 2-пов. курник для 1,000 курок. Підвільні приміщення для худоби. 3 доми для вигрівання курят. 8 акрів доброї землі. 3 милі від Алтон, N. Y. при Macadam Road. Ціна — \$8,400 — після умови.
1 миль від Алтон при Macadam Road 2-пов. 7-ми. дім, лазничка, парове опрізання, 1 1/2 акрів землі. Стодола, малий курник і гараж. Ідеальне для верховців. Ціна \$8,500 — після умови.
CHARLES WAYMAN
Alton, N. Y. — Tel.: 7-1748
або:
CRANE & MINER REALTORS,
Sherburne, N. Y.

НЮАРК — НЕДІЛЯ,
22-го ГРУДНЯ 1957 р.
Залі
GRIFFITH AUDITORIUM
603 Broad Street
Год. 5-та по пол.

PROFESSIONALS

DR. R. P. SITULIN
Медичні хірургічні поради.
Приймаємо "compensation" cases і "Blue Shield".
Година: від понеділка до п'ятниці — від 12:30 до 2:30 по пол.
82 West 12th St., NYC
Phone: ORegon 5-8722

РІЗДВЯНЕ

РІЗДВЯНІ ЯЛИНКИ
Гуртовий продаж.
100,000 різдвяних ялинок.
Поодинокі або бондами.
Канадські смерки або ялини.
U. S. Government Certificate given Contact.
D. ALBRECHT 60 Fairway Lane
Waterbury, Conn.
Phone: PLaza 3-3716 (Conn.)

Push-Button Needle Threader

Якщо Ви є справні з наперстком, Вам напевно сподобається цей механічний засилуєч на голки. Дуже просте в ужитті. Засилує голку до шиття, або до чергування в одній хвилині. Працює автоматично.
Ідеальний \$1 дарунок:
післяплата
Цей Push-Button автоматичний засилуєч повністю гарантований або зворот грошей.
VOLUME SALES CO.
або:
41 Fenway St., Dept. F-38
Stamford, Conn.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТИТУТ в НЮ ЙОРКУ
ВОЛОДИМИР ЦІСИН — СКРИПКА
Акомпаньямент **РОМАН САВИЦЬКИЙ**

Увага! Спорт! Футбол!

НЕДІЛЯ, 15-го ГРУДНЯ 1957 р.
НА ГРИНЦІ: при 29-й і Clearfield у ФІЛАДЕЛФІ
— відбудуться —
МІСТЕЦЬКІ ЗМАГАННЯ АМЕРИКАНСЬКОЇ ЛІГІ
між
УСТ Тризуб — Uhrik Truckers
ФІЛАДЕЛФІ ФІЛАДЕЛФІ

СТАНЧИНІ ПЛАСТОВІ СТАРШИНКИ в ГАРТФОРДІ і НЮ ГЕЙВЕНІ

повідомляють у глибокому смутку, що, дня 10-го грудня 1957 р., номер пенсії, на 50-му році життя у Гартфорд, Конн., ПЛАСТУН СЕНЬОР КЕРВІНЦЬ **Роман СКОЧДОПОЛЬ**
Інженер-електр, член Крайової Пластової Ради у ЗДА, колишній голова Українського Пластового Сейнорату, член Першого Куреня УПС ім. Степана Тисовського, предсідник невідомого Четвертого Крайового Пластового З'їзду у ЗДА.
В СУБОТУ, 14-го ГРУДНЯ 1957 р., о год. 8:30 рано, буде відправлена в каплич пох. завізнення Талирейського — при 380 Maple Ave., Hartford, Conn., ПАНАХІДА, а потім, о год. 9-й СЛУЖБА БОЖА в церкві св. Михайла — при Wethersfield у Гартфорд.
Шлях Служби Божої відбудуться ПОХОРОНИ на місцевий цвинтар.
ВІЧНА ПОМУ ПАМ'ЯТЬ!

В П'ЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ бл. п. м-гра Тадея ГАВДЯКА

г-мн. професора з Дрогобича
відкриття
ПОМІНАЛЬНА
СЛУЖБА БОЖА з ПАРАСТАСОМ
в СЕРЕДУ, дня 18-го ГРУДНЯ 1957 р.
о год. 7-й рано
в греко-лат. церкві св. Духа в ЧЕСТЕРІ.
про що повідомляють і до участі запрошують
Михайла ГАВДИКА — VIEIRA
Оскара ГАВДИКА
Найкращий ПОДАРУНОК під ялинку для МОЛОДІ і СТАРШИХ — це
Богдана ЛЕПКОГО "Під ялинку"
збірка віршів, спогадів, оповідань з різдвяною тематикою.
КНИЖКА ВИДАНА НА ДОВОМУ ПАПЕРІ.
Обкладинка арт. М. ВІЛНІНСЬКОГО.
Ціна — дол. 1.50; в золотий об'єм — дол. 2.00.
КНИГАРНИЙ ОПУСТ.
Замовлення в гроні слати на адресу:
Dr. R. L. LEPKY
1133 Findlay Avenue BRONX 56, N. Y.

УКРАЇНСЬКА КРАМНИЦЯ МУЖЕСЬКОЇ і ЖІНОЧОЇ ГАЛЯНТЕРІ, "ДІАДЕМ"

ПРОДАЄ — товари найкращих американських фірм по найдешевших цінах.
ВЕЛИКИЙ ВИБІР ПІТАНЬ
Манжети і поправки виконуються на місці — БЕЗПЛАТНО.
В цьому самому приміщенні КРАВЕЦЬКА РОБІТНА ВОЛОДИМИРА ЗАКЛІНСЬКОГО виконує на замовлення ЖІНОЧІ і МУЖЕСЬКІ одяги (костюми і плащі).
Будинки: **УКРАЇНСЬКОГО НАГОДНОГО ДОМУ**
140 — 2nd Ave., N. Y. C. SP 7-5926

То не всеодно, ДЕ складати ощадності

МІСЦЕ НАШИХ ОЩАДНОСТЕЙ є в найближчій УКРАЇНСЬКІЙ ШАДНИЦІ
THE PARMA SAVINGS CO.
в КЛІВЛЕНДІ
А не тому, що тут:
1. НАШІ ГРОШІ є БЕЗПЕЧНІ. Вони не тільки є забезпечені Федеральною Агенцією, але й гарантовані ємості з'єднаними долями власного й резервного фонду;
2. НАШІ ГРОШІ є під ДОБРИМ ЗАРЯДОМ. Заряд не лише складається з факції, але й має за собою досвід 42 успішних років у службі для громадян;
3. НАШІ ГРОШІ є в УКРАЇНСЬКІЙ УСТАНОВІ. Не тільки дирекція й персонал є українські, але й фінансова допомога йде на користь українським Товариствам;
4. НАШІ ГРОШІ приносять нам ДОХІД, бо зарекомендувалися.
3 1/2 %
ПРИЙМАЄМО ОЩАДНОСТІ З УСІХ АМЕРИКАНСЬКИХ ПОШТОЮ.

ПЕНТАЛІЯ
5839 Ridge Road
Cleveland 29 (Parma), O.
Tel.: TU 4-8700
ФІЛІЯ (Ukrainian Office)
2190 Professor Street
Cleveland 13, Ohio
Tel.: PR 1-3627
\$ 11,000,000.00 майна.

ФІЛАДЕЛФІЯ, НЕДІЛЯ
29-го ГРУДНЯ 1957 р.
Залі
ГОРОЖАНСЬКОГО КЛЮБУ
847 N. Franklin Street
Год. 7-ма вечора

КУРСИ-НАУКА

ЛЕКЦІЇ

1. ТЕХНІЧНЕ КРЕСЛЕННЯ (для початківців і завантажених);
2. КОНСТРУКЦІЯ БУДІВЕЛЬНИХ і МАШИНОБІЛНИХ ЕЛЕМЕНТІВ (студенти для завантажених) відбудуться
ЩОДЕНІ між год. 7-9 веч. і в СУБОТУ цілий день.
По інформації звертатися до:
Іжк. К. ЦЕРКВІНЧ
408 Bergen Ave.
Jersey City, N. J.
Tel.: Henderson 5-3116

КНИЖКИ

ВИПРОДАЖ

АНГЛІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКІ СЛОВНИКИ
продано за половинну ціну.
802 сторін. — В гарній справі. — Містить необхідні технічні терміни та одиниці для вимірювання. — Добра фототипна вимова. — 16 ілюстрацій від провідних на українській мові. Технічний Інститут, єдина українська вища школа в Америці.
Ціна від автора 2 долари 15 ц. та 25 ц. за переказку.
Замовлення надсилайте на адресу:
J. SALASTIN
104-25 — 114th Street
Richmond Hill 19, N. Y.

БЕЗПЛАТНІ КАТАЛОГИ

на 1958 р.
Книжок, музичних інструментів, плакатів та стільних календарів шлемо на бажання:
UKRAINIAN BOOK STORE
9348 — 101 Street
Edmonton, Alta., Canada

ДОПОМОЖІТЬ

Капелі Бандуристів об'їхати світ!
Щоб належно спопуляризувати видатну Капелю, купуйте ці значки
2-а КАПЕЛЯ БАНДУРИСТІВ
та наліплюйте їх на кожен святочних поштових.
Аркуш на 50 марок доставляється без затримки, якщо надішлете лише одного долара на адресу:
FRIENDS OF THE UKRAINIAN BANDURISTS CHORUS, Inc.
P. O. Box 119, Hamtramck Br., Detroit 12, Mich., U.S.A.
Управа Товариства.

УВАГА! НЮАРК і ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

МІСТЕЦЬКА ВИСТАВКА ОБРАЗІВ
восьмих шкільців з України (1942-1943 pp.)
І. Кураха
відбудеться
в УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ ДОМІ в НЮАРКУ
від 20-го — 29-го ГРУДНЯ 1957 р.
Дохід призначений на збір грошей "ДІТИ — ДІТЯМ".
Відкриття виставки:
в П'ЯТНИЦЮ, 20-го ГРУДНЯ — о год. 7-й вечора.
Виставка відкрита ЩОДЕНІ від год. 10-й рано до 9-й веч.

Т-во Українських Інженерів Америки

повідомляє, що його
ЗВІЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
відбудуться
у суботу, дня 28-го грудня 1957 р.
в ДОМІНІ ТОВАРИСТВА
при 2-й і 79-й вул. в НЮАРКУ.
о год. 10-й рано
з ТАКИМ ДЕННИМ ПОРЯДКОМ:
Відкриття зборів. Вибір Президія зборів. Прочитання й затвердження протоколу з попередніх Загальних зборів. Звіт Управи і Контрольної Комісії. — Дискусія над звітним й ухвалення резолюцій Управи. — Оголошення результату виборів керівних органів на 1958 рік. Вибір Номінаційної Комісії на 1958 рік. — Бюджет на 1958 рік. — Дискусія й затвердження. — План праці на 1958 рік. — Різне. — Закінчення ділової частини зборів.
О год. 6:30 вечора
архітект **Олександр ПОВСТЕНКО** з Вашингтону
виготовить
ДОПОВІДЬ
на тему: "Архітектура Києва в минулому і тепер".
Після доповіді відбудеться
ТОВАРИСЬКА ГУТІРКА
ЧЛЕНАМИ ВИПРОВАДЖЕНІМ ГОСТИМ РАДИ.

Коли б ділова частина зборів не закінчилася у суботу до год. 6:30, то їх продовження буде в наступну неділю, дня 29-го грудня, о год. 11-й рано, там же.

Коли б у суботу, 28-го грудня, на год. 10-й рано не збиралась потрібна кількість членів, то збори відбудуться там же на годину пізніше — о год. 11-й рано, при кожній кількості членів.
Управа Т. В. І. А.

FLORIDA

ДО ВИПАДКУ в чудовій приватній домі велика кімната з под. ліжком і приват. лазничкою, можна користуватися кухнею; на місяць або цілий сезон. За докладними інформаціями писати:
Mrs. MARY HRYNUSHYN,
750 Jeronimo Drive,
Coral Gables, Fla.

